

وزارت تحصیلات عالی
پوهنتون رنا
معاونت امور محصلان
کمیته اصلی نظم و دسپلین

طرز العمل کمیته اصلی نظم و دسپلین

تهیه کننده: آمریت پلان و پالیسی

سال: ۱۴۰۳ ه. ش.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

فهرست مطالب

شماره

أ

عنوان

۱	مقدمه
۲	فصل اول: کلیات
۲	ماده اول: اهداف
۲	ماده دوم: مسئول تطبیق
۲	ماده سوم: تشکیلات کمیته
۳	ماده پنجم: جلسات کمیته
۳	ماده ششم: وظایف و مسئولیتهای اصلی کمیته
۳	ماده هفتم: وظیفه رئیس
۴	ماده هشتم: وظیفه منشی
۴	ماده نهم: وظایف اختصاصی اعضا
۴	ماده دهم: مسئولیت دیپارتمنت ها در بازنگری نصاب
۴	ماده یازدهم: شرایط دیپارتمنت ها برای بازنگری نصاب
۵	ماده دوازدهم: اصول حاکم بر بازنگری
۵	ماده سیزدهم: ملاک و معیارها
۶	فصل دوم: ساحه و نوع ایجاد تغییرات در نصاب درسی پوهنتون
۶	ماده چهاردهم: شرایط نصاب قابل بازنگری
۶	ماده پانزدهم: محدوده ی بازنگری و تغییرات
۶	ماده شانزدهم: تغییر کوچک
۷	ماده هفدهم: تغییر عمده
۷	ماده هجدهم: تغییر جامع
۷	ماده نوزدهم: تفکیک صلاحیت کمیته اصلی و فرعی در تغییرات
۸	فصل سوم: روند کاری و مراحل اجرایی بازنگری و تصویب تغییرات در نصاب درسی
۸	ماده بیستم: مرجع بازنگری ابتدایی
۸	ماده بیست و یکم: ایجاد کمیته تدوین یا بازنگری
۸	ماده بیست و دوم: اعضای کمیته تدوین نصاب
۸	ماده بیست و سوم: مراحل اجرایی تغییرات کوچک
۹	ماده بیست و چهارم: مراحل اجرایی تغییرات عمده
۱۰	فصل چهارم: تهیه، توزیع و نظارت از تطبیق کورس پالیسی
۱۰	ماده بیست و پنجم: مراجع و مراحل تایید کورس پالیسی
۱۰	ماده بیست و ششم: زمان توزیع و تشریح کورس پالیسی توسط استادان
۱۰	ماده بیست و هفتم: نظارت از تطبیق نصاب
۱۰	فصل پنجم: متفرقه
۱۰	ماده بیست و هشتم: بازه زمانی تغییرات
۱۱	ماده بیست و نهم: مسئولیت اصلی کمیته نصاب

ماده سی ام: رعایت دوره زمانی ۱۱

ماده سی و یکم: امتیاز اعضای کمیته بازنگر ۱۱

ماده سی و دوم: تصویب و انفاذ ۱۱

مقدمه

نصاب درسی در هر نهاد تحصیلی، مهم‌ترین و بنیادی‌ترین سندی است که به عنوان یکی از معیارهای تشخیص آکادمیک بودن نهاد و میزان اعتبار دهی تدریس و تحصیل در آن نهاد شناخته می‌شود.

درجه (rank) هر سازمان تحصیلی در قدم نخست از روی نصاب تحصیلی آن سنجیده شده و میزان اعتبار آن را مشخص می‌نماید. به عبارت دیگر نصاب تحصیلی هر پوهنتون به مثابه سیستم منظم و کامل تحصیلی آن نهاد می‌باشد. با توجه به این امر مهم، هر نصاب تحصیلی به شدت نیاز به بازنگری دارد. بازنگری و تعدیل نصاب به منظور هم‌خوانی با نیازهای جامعه، متناسب با بازار کار، هماهنگی با نصاب تحصیلی وزارت تحصیلات عالی؛ هماهنگی بودن با نصاب‌های معارف کشور؛ متناسب با دانش روز، سازگار و کارا بودن آن مطابق به شیوه‌های نوین آموزش و تدریس صورت می‌گیرد.

بدون شک با مرور زمان نیازهای جامعه تغییر می‌نماید، فارغان که در واقع تولید متخصصان پوهنتون هستند، مطابق با نیاز و فضای جدید می‌باید دانش نظری و توان مسلکی لازم را داشته، و با زمینه‌های کاربرد آن، در جامعه آشنا باشند. افزون بر این در هر نهاد تحصیلی، به مرور زمان هم نیاز جدی به ایجاد رشته‌های جدید می‌رود و هم ایجاد ادغام برخی رشته‌های که بازار کار ندارند و زمینه شغلیابی برای فارغان آن رشته‌ها کمتر میسر می‌شود و یا هم نیاز به مدغم‌سازی برخی رشته‌های که استقامت شغلی مشابه داشته و رشته‌های موازی یکدیگر می‌باشند. با توجه به موارد یادشده، پوهنتون رنا نیاز جدی به طرح، تدوین و تصویب طرزالعمل برای تغییر، تعدیل، ایجاد، ادغام و حذف برنامه‌های درسی و روند به‌روز ساختن برنامه‌ها به صورت منظم، و اصولی مطابق با راهبردی از قبل معین شده داشت، که اکنون در قالب طرزالعمل تدوین شده است. در این طرزالعمل هم به زمینه‌های به‌سازی توجه گردیده و هم نوسازی و بر اساس نیازهای روز در نظر گرفته شده است.

فصل اول

کلیات

ماده اول: اهداف

- اهداف کلان پوهنتون رنا در زمینه ایجاد و بازنگیری نصاب تحصیلی عبارت اند از:
- الف: منطبق و متناسب بودن نصاب با نیازهای کشور و منطقه؛
  - ب: بروز سازی نصابها با توجه به تحولات دانش بشری؛
  - ج: تناسب بیشتر نصابها با امکانات و توانایی های پوهنتون؛
  - د: نظارت از تطبیق نصاب و کورس پالیسی ها؛

ماده دوم: مسؤل تطبیق

- واحدهای اجراکننده نصاب تحصیلی پوهنتون به شرح زیر است:
- الف: دیپارتمنتها؛
  - ب: کمیته های فرعی نصاب تحصیلی در پوهنچی ها؛
  - ج: کمیته نصاب اصلی در سطح پوهنتون؛

ماده سوم: تشکیلات کمیته

- اعضای کمیته اصلی نصاب پوهنتون رنا عبارتند از:
- الف. معاون علمی پوهنتون (رئیس کمیته)؛
  - ب. منشی در اولین جلسه از میان اعضا انتخاب می شود (منشی)؛
  - ج. رؤسای پوهنچی، آمر ارتقای کیفیت، مسؤلین کمیته های فرعی اعضای دایمی و آمرین دیپارتمنتها به حیث مدعو (اعضاء)؛

ماده چهارم: اعضای کمیته فرعی نصاب تحصیلی عبارتند از:

- الف. رئیس پوهنچی یا یک تن از استادان مجرب به صفت رئیس کمیته؛
- ب. یکتن از اساتید با تجربه منحصیث منشی کمیته؛
- ج. از هر دیپارتمنت یک نفر به عنوان اعضای کمیته؛

ماده پنجم: جلسات کمیته

جلسه کمیته نصاب تحصیلی زمانی رسمی است که اکثریت اعضای آن حاضر باشند و تصاویر جلسات با تأیید اکثریت اعضای حاضر قابل اجرا خواهد بود.

ماده ششم: وظایف و مسئولیت‌های اصلی کمیته

۱. تهیه پلان ربهوار، سمستروار و سالانه برای کمیته اصلی نصاب.
۲. نظارت و تشخیص چالش‌ها و نیازسنجی عمومی و خصوصی نصاب تسوید شده پوهنخی‌ها به منظور نهایی سازی.
۳. نظارت از گنجاندن نیاز سنجی آموزشی در نصاب تهیه شده پوهنخی‌ها.
۴. بررسی تشخیص نهادها و اشخاص زیربط.
۵. بررسی و تدقیق تشخیص اولویت‌ها برای برپایی رشته‌های تحصیلی در سطح پوهنتون رنا.
۶. بررسی موجودیت شرایط و امکانات برپایی با کیفیت برنامه های تحصیلی.
۷. بررسی منابع تمویل مالی برای کارهای عملی تطبیقاتی که درسند پالیسی از سوی پوهنخی پیشنهاد شده است.
۸. بررسی شرایط تدریس و کار عملی از لحاظ مواد و لوازم درسی، داشتن کادر علمی مسلکی و هم چنان انکشاف نصاب تحصیلی معیاری و پیشرفته با استفاده از تجارب کشورهای منطقه و جهان،
۹. بررسی از روند تطبیق نصاب تحصیلی در سطح پوهنتون رنا.
۱۰. اجراءات قانونی جهت آگاهی و هشدار استادانی که بنا بر دلایل غیرموجه، نصاب درسی را درطول سمستر تکمیل نکرده اند.
۱۱. تهیه و ترتیب گزارش سمستروار به معاونیت علمی- تدریسی پوهنتون رنا جهت اجراءات بعدی.
۱۲. سایر وظایفی که مربوط به حلاجی و بررسی نصاب‌های درسی دیپارتمنت‌ها و پوهنخی‌ها باشد و یا از سوی شورای علمی به آن سپرده شود.

ماده هفتم: وظیفه رئیس

- (۱) ریاست از جلسات کمیته؛
- (۲) مسئولیت داشتن از فعالیت‌های کمیته نزد شورای علمی و سایر ادارات مرتبط؛

- (۳) تعیین مسئولیت های کاری اعضاء و نظارت از اجرای آنها؛
- (۴) نظارت از تطبیق فیصله های کمیته؛
- (۵) سایر وظایف که در لایحه وظایف درج و نیازمند کارگروهی است.

ماده هشتم: وظیفه منشی

- (۱) ریاست جلسات در نبود رئیس کمیته؛
- (۲) تهیه آجنداء جلسه با هماهنگی رئیس و اعضاء و تکثیر آن حد اقل یک روز قبل از روز جلسه؛
- (۳) اعلام روز جلسه، تهیه مراسلات، ثبت صورت جلسات و اخذ استحضاری اعضاء؛
- (۴) تکثیر فیصله ها، تعقیب و نظارت از تطبیق فیصله های کمیته، و تهیه گزارشات ربعوار و سالانه؛
- (۵) سایر وظایف که در لایحه وظایف درج و نیازمند کارگروهی است.

ماده نهم: وظایف اختصاصی اعضاء

- (۱) اشتراک فعال و به موقع در جلسات کمیته؛
- (۲) ارایه نظر و پیشنهاد در رابطه به آجنداء؛
- (۳) همکاری در تطبیق فیصله های کمیته.
- (۴) سایر وظایف که در لایحه وظایف درج و نیازمند کارگروهی است.

ماده دهم: مسئولیت دیپارتمنت ها در بازنگری نصاب

پیگیری و بازنگری در نصاب هر رشته تخصصی با دیپارتمنت مربوط است و سایر واحدهای اجرایی، نقش سیاست گذاری، هماهنگ سازی، هدایت و نظارت بر عملکرد دیپارتمنت ها در نصاب را دارند.

ماده یازدهم: شرایط دیپارتمنت ها برای بازنگری نصاب

داشتن حد اقل چهار نفر عضو کادر علمی برای تایید صلاحیت دیپارتمنت در بازنگری نصاب ها الزامی است و باید دو نفر از چهار نفر در رشته مورد نظر تخصص داشته باشند.

ماده دوازدهم: اصول حاکم بر بازنگری

دیپارتمنت موظف است در ایجاد و بازنگری نصاب خود اصول و موازین زیر را رعایت کند:

- الف. ارزش‌ها و اهداف پوهنتون و وزارتات تحصیلات عالی؛
- ب. اصول و روش‌های علمی نصاب آموزشی و درسی؛
- ج. مقررات نافذ آموزشی و خدماتی پوهنتون؛
- د. بهره‌گیری از بررسی‌های کارشناسی و یافته‌های پژوهشی؛
- ه. بهره‌گیری از دیدگاه کارشناسان سایر مراکز تحصیلی و بخش‌های مختلف مرتبط با موضوع؛
- و. پیش‌بینی پیامدها و تأثیرات جانبی حاصل از ایجاد و تغییرات در نصاب تحصیلی بر رون آموزشی محصلان، آینده شغلی، ادامه تحصیل فارغان و تخصص کادر علمی دیپارتمنت.

ماده سیزدهم: ملاک و معیارها

- کمیته‌ی نصاب تحصیلی پوهنتون برای بررسی، ارزیابی و تصویب هرگونه پیشنهاد، ایجاد و تغییر در نصاب درسی رشته‌های تخصصی مختلف، معیارهای ذیل را در نظر دارد:
- الف. اهداف، اصول و موازین مندرج در مواد اول الی هشتم؛
  - ب. توجه به آراء، نظرات و تجربیات اساتید متخصص و مجرب؛
  - ج. گسترش و تعمق فرهنگ پژوهش در محصلان و فارغان؛
  - د. ایجاد قابلیت و مهارت‌های لازم در فارغان برای ورود به جامعه و بازار کار؛
  - و. توانمندسازی فارغان برای ادامه تحصیل در مقاطع تحصیلی بالاتر؛
  - ز. توجه به اصول یادگیری مستمر.

فصل دوم

ساحه و نوع ایجاد تغییرات در نصاب درسی پوهنتون

ماده چهاردهم: شرایط نصاب قابل بازنگری

به استثنای دروس (مضامین که تعداد و نوع آن توسط کمیته ی ملی نصاب تعیین میشود)؛ کمیته نصاب پوهنتون میتواند با رعایت مواد این طرزالعمل و لایحه نسبت به بازنگری و ایجاد هرگونه تغییر در نصاب رشته های تخصصی مختلف در تمام مقاطع تحصیلی، اقدام نماید.

ماده پانزدهم: محدوده ی بازنگری و تغییرات

به منظور تسهیل در شناسایی، پیشنهاد، روند بررسی و تصویب درخواست ها، ساحه ی بازنگری و ایجاد تغییرات در نصاب درسی به سه بخش ذیل تقسیم میشود:

الف. تغییر کوچک؛

ب. تغییر عمده؛

ج. تغییر جامع؛

ماده شانزدهم: تغییر کوچک

تغیر کوچک در نصاب درسی هر دیپارتمنت به شرح زیر است؛

الف. افزایش یا حذف یک یا چند پیش نیاز به یک مضمون اساسی یا تخصصی؛

ب. تغییر عنوان یک مضمون بدون تغییر در سرفصل های آن؛

ج. کاهش یا افزایش تعداد کردیت های یک مضمون؛

د. ادغام دو مضمون تحت یک عنوان یا حفظ مجموع کردیت ها؛

ط. تفکیک یک مضمون اساسی یا تخصصی به دو مضمون با حفظ مجموع کردیت ها؛

ز. تغییر کردیت یا محتوای یک یا چند مضمون عملی از قبیل کار ساحوی، لابراتوار، کارآموزی...؛

هـ. تبدیل یک یا چند مضمون اساسی یا تخصصی به اختیاری؛

م. هرگونه تغییر در عنوان، محتوا یا سرفصل یک مضمون اصلی، تخصصی یا اختیاری که از مضامین مشترک بین رشته های مختلف محسوب شود؛

ن. تغییر کامل یا اصلاح بخشی از مفردات یک یا چند مضمون اساسی؛

- و. اضافه نمودن یا حذف یک یا چند پیش نیاز برای یک یا چند مضمون اساسی؛
۶. تغییر بیش از نیمی از مفردات موجود یک مضمون اساسی یا تخصصی؛
- ی. سایر موارد مشابه به تشخیص دیپارتمنت؛

ماده هفدهم: تغییر عمده

تغییر عمده در نصاب درسی به شرح ذیل است:

- الف. افزودن یک یا چند مضمون به صورت اساسی یا تخصصی؛
- ب. حذف یک یا چند مضمون اساسی یا تخصصی؛
- ج. تبدیل مضامین اختیای به اساسی یا برعکس آن؛
- د. سایر موارد مشابه به تشخیص کمیته نصاب پوهنتون؛

ماده هجدهم: تغییر جامع

تغییر جامع در نصاب درسی به شرح ذیل است:

- الف. بازنگری و تغییر در عنوان، محتوا، تعداد کردت، روابط پیش نیازی و نصاب همه ی مضامین یک رشته تخصصی؛
- ب. تدوین نصاب آموزشی برای یک رشته یا رشته های تخصصی؛
- ج. تغییر عنوان یک رشته تخصصی به طوری که بیش از نیمی از نصاب درسی آن تغییر کند؛
- د. حذف کامل یک رشته یا رشته های تخصصی؛
- ه. ایجاد کامل یک رشته یا رشته های تخصصی،
- و. هرگونه تغییر در نصاب درسی که اجرای آن مستلزم تأمین بودیجه ای فراتر از بودیجه ی معمول پوهنحی باشد؛
- ح. سایر موارد مشابه به تشخیص کمیته ی نصاب تحصیلی پوهنتون.

ماده نهم: تفکیک صلاحیت کمیته اصلی و فرعی در تغییرات

در موارد ابهام، مرجع تشخیص نوع تغییر کوچک، کمیته ی فرعی پوهنحی و نوع تغییرات جامع کمیته ی نصاب پوهنتون می باشد.

فصل سوم

روند کاری و مراحل اجرایی بازنگری و تصویب تغییرات در نصاب درسی

ماده بیستم: مرجع بازنگری ابتدایی

به طور کلی مرجع شروع، ایجاد، بررسی و بازنگری در نصاب، دیپارتمنت‌ها است. پیشنهاد اولیه موضوع برای ایجاد هر گونه تغییرات در نصاب؛ توسط کمیته‌ی نصاب پوهنحی، کمیته نصاب پوهنتون، شورای علمی پوهنتون و کمیته‌ی ملی نصاب طبق فارمت (الف) قابل طرح است.

ماده بیست و یکم: ایجاد کمیته تدوین یا بازنگری

پس از احراز ضرورت ایجاد تغییرات عمده و یا جامع برای کمیته‌ی نصاب پوهنحی و کمیته‌ی نصاب پوهنتون و یا به هنگام تدوین نصاب برای یک رشته‌ی تخصصی جدید دیپارتمنت می‌تواند نسبت به بازنگری یا تدوین نصاب اقدام کند و این وظیفه به کمیته‌ی به نام کمیته بازنگری (مقطعی) یا کمیته تدوین نصاب محول می‌شود.

ماده بیست و دوم: اعضای کمیته تدوین نصاب

اعضای کمیته بازنگری یا کمیته‌ی تدوین نصاب به پیشنهاد رییس کمیته‌ی نصاب پوهنحی یا تأیید رییس پوهنحی تعیین می‌شوند.

الف. اعضای کمیته باید استاد دائمی با تخصص مرتبط باشند.

ب. حداقل دو سوم از اعضای کمیته در رشته‌ی مربوط متخصص و حداقل سه سال سابقه‌ی تدریس داشته باشد.

ماده‌ی بیست و سوم: مراحل اجرایی تغییرات کوچک

مراحل اجرائی اعمال تغییرات کوچک در نصاب‌ها به شرح زیر است:

الف. پیشنهاد اولیه و طرح موضوع طبق فارمت «الف»؛

ب. تأیید و ثبت تغییر در جلسه‌ی دیپارتمنت با نظر داشت شرایط دیپارتمنت و محصلان مربوط، قوانین و مقررات وزارت تحصیلات عالی و با توجه به اهداف مندرج در ماده اول؛

ج. تصویب تغییر مورد نظر با رأی دو سوم اعضای رسمی کمیته‌ی نصاب پوهنحی با رعایت اصول مندرج در ماده‌ی هفتم و صورت جلسه‌ی کمیته‌ی نصاب پوهنحی.

د. اعلام تغییر مورد نظر از سوی رئیس کمیته‌ی نصاب پوهنچی به شورای علمی پوهنچی، طبق تکمیل فارمت «الف» و صورت جلسه‌ی در شورای علمی پوهنچی؛

ه. ارسال فیصله مورد نظر از پوهنچی به کمیته‌ی نصاب پوهنتون طبق فارمت «الف»؛

و. بررسی تغییر در کمیته‌ی نصاب پوهنتون با توجه به قوانین، مقررات و مصوبات کلی کمیته و اعلام نتیجه به رئیس پوهنچی ها برای اجرا (در صورت تأیید) و یا اصلاح (در صورت عدم تأیید) طبق فارمت «الف»؛

ز. اطلاع‌رسانی کامل اعضاء دیپارتمنت، محصلان و نشر در وب سایت پوهنچی؛

ماده‌ی بیست و چهارم: مراحل اجرایی تغییرات عمده

مراحل اجرایی اعمال تغییرات عمده در نصاب‌ها به شرح زیر است:

الف. پیشنهاد اولیه و طرح موضوع در یک یا چند دیپارتمنت یک پوهنچی طبق فارمت «ب»؛

ب. تأیید و ثبت در جلسه‌ی دیپارتمنت یا کمیته‌ی بازنگری با نظرداشت شرایط دیپارتمنت، پوهنچی، محصلان مربوط، قوانین و مقررات تحصیلی و با توجه به اهداف مندرج در ماده اول؛

ج. تصویب تغییرات مورد نظر در دیپارتمنت یا دیپارتمنت‌ها یا کمیته‌ی نصاب پوهنچی با موافقت دو سوم اعضاء دایمی دیپارتمنت یا کمیته با رعایت اصول مندرج در ماده هفتم و صورت جلسه‌ی دیپارتمنت یا کمیته؛

د. اعلام تغییر مورد نظر از سوی مدیر کمیته‌ی نصاب پوهنچی به شورای علمی پوهنچی از طریق تکمیل فارمت «ب» و صورت جلسه در شورای علمی پوهنچی؛

ه. تأیید و ثبت تغییر در شورای علمی پوهنچی با توجه به پیامدهای اصلی و جانبی تغییر در دیپارتمنت و پوهنچی؛

و. ارائه درخواست مورد نظر از سوی پوهنچی به مدیر کمیته‌ی نصاب پوهنتون طبق فارمت «ب» کمیته‌ی نصاب پوهنتون؛

ز. بررسی و تأیید تغییرات در کمیته‌ی نصاب پوهنتون در صورت کامل بودن و ارسال آن به شورای علمی پوهنتون برای تأیید؛

ح. ابلاغ تغییر پس از تصویب در شورای علمی از سوی مدیر کمیته‌ی نصاب پوهنتون به پوهنچی برای اجراء؛

و. ارجاع نصاب مصوب از سوی پوهنتون به کمیته‌ی ملی نصاب برای بررسی و تأیید؛

ز. در صورت تأیید از سوی کمیته‌ی ملی نصاب، تغییر مورد نظر قابل اجراء خواهد بود؛

ح. اعلام تغییرات انجام شده از سوی کمیته‌ی نصاب تحصیلی پوهنتون به کمیته‌ی نصاب پوهنچی برای اجراء؛

و. اطلاع‌رسانی کامل اعضاء دیپارتمنت، محصلان و نشر در وب سایت پوهنتون.

فصل چهارم

تهیه، توزیع و نظارت از تطبیق کورس پالیسی

ماده بیست و پنجم: مراجع و مراحل تایید کورس پالیسی

کورس پالیسی هر استاد قبل از شروع سمستر، توسط استاد تهیه، به شورای دیپارتمنت ارایه، و پس از تایید به کمیته فرعی نصاب تایید و در شورای علمی پوهنچی تصویب می گردد.

ماده بیست و ششم: زمان توزیع و تشریح کورس پالیسی توسط استادان

کورس پالیسی در اولین جلسه توسط استاد تشریح و به شکل هارد به نماینده صنف تسلیم و امضاء تسلیمی از آن اخذ می گردد. استاد و دیپارتمنت مکلف است که از توزیع کورس پالیسی توسط نماینده صنف میان سایر محصلان اطمینان حاصل نماید.

ماده بیست و هفتم: نظارت از تطبیق نصاب

کمیته فرعی نصاب مکلف است که در هفته هشتم و چهاردهم از تطبیق نصاب نظارت نموده و میزان تطبیق آن را بررسی و به کمیته اصلی ارایه نماید.

فصل پنجم

متفرقه

ماده بیست و هشتم: بازه زمانی تغییرات

به منظور جلوگیری از تغییرات مکرر و اختلال در روال جاری آموزش و خدمات آموزشی دیپارتمنت ها و پوهنچی ها حداکثر تعداد مجاز تغییرات مختلف برای هر رشته تخصصی به شرح زیر است:

مقطع/نوع تغییرات	کوچک	عمده	جامع
لیسانس	هر دو سال یکبار	هر دو سال یکبار	هر چهار سال یکبار

یادداشت: هر دیپارتمنت برای بار اول در خصوص درخواست خویش، از نظر تعداد در تغییرات مستقل است و به تشخیص کمیته‌ی نصاب پوهنتون ارتباط ندارد که آن‌ها تشخیص دهد که چه میزان تغییرات آورده شود یا آورده نشود.

ماده بیست ونهم: مسئولیت اصلی کمیته نصاب

کمیته‌ی نصاب تحصیلی پوهنتون بر مبنای سیاست‌های کلان وزارت تحصیلات عالی و پوهنتون و مرکز تحقیقات علمی، نسبت به معیاری سازی و تولید شاخص‌های کیفی عمومی برای نصاب‌ها اقدام می‌کند. تمام دیپارتمنت‌ها موظف هستند این استندردها را در نصاب خویش لحاظ کنند.

ماده سی ام: رعایت دوره زمانی

دیپارتمنت مسئول رعایت دوره‌های زمانی مندرج در ماده 24 و کمیته‌ی نصاب پوهنحی و پوهنتون، به ترتیب مسئول نظارت و کنترل آن است.

ماده سی و یکم: امتیاز اعضای کمیته بازنگر

به منظور تعیین حق‌الزحمه‌ی اعضای کمیته‌ی تدوین با توجه به ساعات جلسات و نوع این تغییرات، میزان حق‌الزحمه‌ی که در شورای عالی وزارت به تصویب رسیده، در نظر گرفته می‌شود.

ماده سی و دوم: تصویب و انفاذ

این طرزالعمل در پنج فصل و سی و دو ماده تهیه، در جلسه مورخ ۱۴۰۳/۰۳/۲۴ پروتوکول شماره (۰۲) کمیته پلان و پالیسی، بررسی تخنیکی شده به منظور طی مراحل بعدی به شورای علمی پوهنتون ارسال است.

طرزالعمل کمیته اصلی نصاب پوهنتون رنا در جلسه مورخ ۱۴۰۳/۴/۹ پروتوکول شماره (۰۳) شورای علمی، طرح و تصویب گردیده لازم الاجراء می‌باشد.

با احترام

محمد ابراهیم صافی

رئیس شورای علمی پوهنتون